

No. W13.23.00327/III

's-Gravenhage, 25 januari 2024

Bij Kabinetsmissive van 1 november 2023, no.2023002546, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, mede namens de Minister voor Rechtsbescherming, bij de Afdeling advisering van de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt het ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit Jeugdwet en het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015, houdende regels ter bevordering van een goede verhouding tussen de prijs en de kwaliteit van door gemeenten te bekostigen preventie, jeugdhulp, kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering, alsmede enige technische wijzigingen, met nota van toelichting.

Het ontwerpbesluit voorziet in nadere criteria, zogenoemde kostprijselementen, voor het bepalen van een reële prijs bij de inkoop van jeugdzorg door gemeenten. Dit ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van de gevraagde diensten en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan.

De Afdeling advisering van de Raad van State adviseert het ontwerpbesluit aan te passen aan de ontwikkelingen in de praktijk in het bijzonder wat betreft de kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering. Daarnaast adviseert de Afdeling in de toelichting nader in te gaan op de financiële en uitvoeringsgevolgen. In verband daarmee is aanpassing van het ontwerpbesluit en de toelichting wenselijk.

1. Inleiding

Volgens de toelichting is er in de praktijk veel discussie over wat een reële prijs is voor (een bepaalde vorm van) jeugdzorg.¹ Met het oog daarop is de wetgeving aangepast, zodat nadere regels kunnen worden gesteld over reële prijzen.² Deze algemene maatregel van bestuur (amvb) bevat die regels. In het kader van de Wet maatschappelijk ondersteuning 2015 (Wmo 2015) bestaan al nadere regels. Deze komen in aansluiting op de Wet maatschappelijk verantwoord inkopen Jeugdwet en Wmo 2015³ nu ook te gelden in het kader van de Jeugdwet. Met dit ontwerpbesluit worden deze regels bovendien meer op elkaar afgestemd.

2. Meerwaarde voor kinderbescherming en jeugdreclassering

In de toelichting wordt ingegaan op de ervaringen die inmiddels in het kader van de Wmo 2015 zijn opgedaan en op de evaluatie van deze regels.⁴ Uit die evaluatie komt – kort gezegd – naar voren dat in de praktijk de discussies over wat een reële prijs is met het alleen maar regelen van enkele kostprijselementen op zichzelf niet zijn weggenomen, maar dat in de praktijk handreikingen en rekentools zijn opgesteld, die

¹ Nota van toelichting, paragraaf 1 'Inleiding'.

² Staatsblad 2022, 188.

³ Staatsblad 2022, 188.

⁴ Kamerstukken II 2019/20, 29538, nr. 320, met als bijlage het rapport 'Evaluatie AMvB reële prijs Wmo 2015', Berenschot.

AAN DE KONING

deze discussies aanzienlijk hebben verminderd. Ook in het kader van de Jeugdwet zijn zulke handreikingen en rekentools al enige tijd beschikbaar, zo blijkt uit de toelichting.⁵

Daarnaast worden in het kader van de Hervormingsagenda Jeugd gesprekken gevoerd over landelijke contractering en de mogelijkheden van landelijke prijzen voor bepaalde zorgvormen.⁶ De Afdeling merkt op dat inmiddels voor de kindbescherming en jeugdreclassering⁷ al vaste landelijke prijzen zijn afgesproken. De nu voorgestelde kostencategorieën hebben voor die vormen van zorg dan ook geen betekenis meer.

De Afdeling adviseert het ontwerpbesluit in die zin aan te passen.

3. Financiële en uitvoeringsgevolgen

Verwacht wordt dat de kosten van de voorgestelde maatregel in zijn totaliteit niet zullen uitstijgen boven de baten van de maatregel, waardoor er per saldo geen sprake zal zijn van structurele meer- of minderkosten voor gemeenten.⁸ Gemeenten en aanbieders die in navolging van de handreiking al in lijn met de amvb werken, zullen bovendien geen extra investeringen hoeven te doen. Structureel wordt een lichte afname van de regeldruk verwacht, aldus de toelichting.⁹

De vraag is hoe dit zich verhoudt tot de uitkomsten van de evaluatie van de amvb reële prijzen Wmo 2015 waaruit blijkt dat voor sommige vormen van huishoudelijke hulp en begeleiding een significant positief (dat wil zeggen verhogend) effect op de tarieftrend is vastgesteld.¹⁰ Ook de Vereniging van Nederlandse Gemeenten verwacht per saldo eerder een kostenverhoging dan een kostenverlaging.¹¹ Daarbij merkt de Afdeling op dat uit eerdergenoemde evaluatie ook blijkt dat de toepassing van de 'Wmo-amvb' gemeenten en aanbieders veel tijd en geld heeft gekost. Meer tijd, omdat er meer en vaker discussies zijn over hoogten van kostprijselementen, en meer geld, omdat er vaker externe bureaus worden ingehuurd om kostprijsonderzoeken uit te voeren.¹²

De Afdeling adviseert in de toelichting specifiek op de financiële en uitvoeringsgevolgen in te gaan.

De Afdeling advisering van de Raad van State heeft een aantal opmerkingen bij het ontwerpbesluit en adviseert daarmee rekening te houden voordat een besluit wordt genomen.

⁵ Nota van toelichting, paragraaf 2.4.

⁶ Nota van toelichting, paragraaf 5.2.

⁷ Kamerstukken II 2023/24, 31839, nrs. 985 en 986.

⁸ Nota van toelichting, paragraaf 4.3 'Financiële gevolgen'

⁹ Nota van toelichting, paragraaf 4.1 'Bestuurlijke lasten en regeldruk'

¹⁰ Kamerstukken II 2019/20, 29538, nr. 320, met als bijlage het rapport 'Evaluatie AMvB reële prijs Wmo 2015', Berenschot, p. 7.

¹¹ VNG, Uitvoeringstoets amvb reële prijzen Jeugdwet, Eindrapport, p. 21-22.

¹² Kamerstukken II 2019/20, 29538, nr.320, bijlage 'Evaluatie AMvB reële prijs Wmo 2015, Berenschot.

De vice-president van de Raad van State,